

РЕШЕНИЕ

№ 1570

гр. София, 23.06.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ВЪЗЗ. IV-Е СЪСТАВ, в публично заседание на тридесет и първи март през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Рени Коджабашева

Членове: Йоана Генжова

Антоанета Г. Ивчева

при участието на секретаря Капка Н. Лозева
като разгледа докладваното от Антоанета Г. Ивчева Въззивно гражданско дело № 20211100507624 по описа за 2021 година

Производството е по реда на чл. 258 - 273 ГПК.

С Решение № 20098002 от 17.04.2021 г., постановено по гр. дело № 42775/2020 г. по описа на СРС, ПГО, 126 състав, е уважен предявеният от С.Х.Х. срещу „Д.Л.“ АД, регистрирано съгласно законодателството на Федерална република Германия, действащо на територията на Република България чрез ТПЧЮЛ „Д.Л.“, иск с правно основание чл. 422, ал. 1 ГПК вр. чл. 5, § 1, б. „в“ и чл. 7, § 1, б. „а“ от Регламент (ЕО) 261/2004 на Европейския Парламент и на Съвета от 11.02.2004 г. относно създаване на общи правила за обезщетяване и помощ на пътниците при отказан достъп на борда и отмяна или голямо закъснение на полети, и за отмяна на Регламент (ЕИО) № 295/91, като е признато за установено, че ответникът дължи на ищеца сумата 250,00 евро, представляваща обезщетение за отмяна на полет № LH1706 от Мюнхен до София на 12.06.2018 г., заедно със законната лихва от 22.05.2020 г. до погасяване на задължението. С решението си СРС е разпределил отговорността за разноси между страните по делото съобразно изхода от спора.

Недоволен от постановеното решение останал ответникът в първоинстанционното производство, предвид което депозирал въззивна жалба срещу съдебния акт. В подадената въззивна жалба се обосновават оплаквания за неправилност на решението на СРС като постановено в противоречие със съображение 14 и 15 от Преамбюла на Регламент (ЕО) 261/2004, а също и за необоснованост. До въззивния съд е отправено искане да отмени обжалвания съдебен акт и да отхвърли предявения иск. Претендира и присъждането на направените разноси по делото.

В срока по чл. 263, ал. 1 ГПК е постъпил отговор на въззивната жалба от въззиваемия (ищец) С.Х.Х., с който се оспорва въззивната жалба като неоснователна и

недоказана. Твърди се, че обжалваното решение е правилно и законосъобразно, с оглед което моли за неговото потвърждаване от въззивния съд и за присъждане на сторените в производството разноски.

Софийски градски съд, като съобрази доводите на страните и събраните по делото доказателства, поотделно и в тяхната съвкупност, съгласно правилата на чл. 235, ал. 2 ГПК, намира за установено следното от фактическа и правна страна, във връзка с наведените във въззивната жалба пороци на оспорения съдебен акт:

Съгласно разпоредбата на чл. 269 ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта – в обжалваната му част, като по останалите въпроси е ограничен от посоченото в жалбата с изключение на случаите, когато следва да приложи императивна материалноправна норма, както и когато следи служебно за интереса на някоя от страните – т. 1 от Тълкувателно решение № 1/09.12.2013 г. по тълк. д. № 1/2013 г. на ОСГТК на ВКС.

При служебната проверка настоящият съдебен състав установи, че първоинстанционното решение е валидно и е допустимо, а по въпроса за неговата правилност намира следното:

Първоинстанционният съд е сезиран с иск с правно основание чл. 422, ал. 1 ГПК вр. чл. 5, § 1, б. „в“ и чл. 7, § 1, б. „а“ от Регламент (ЕО) 261/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 11.02.2004 г. относно създаване на общи правила за обезщетяване и помощ на пътниците при отказан достъп на борда и отмяна или голямо закъснение на полети, и за отмяна на Регламент (ЕИО) № 295/91 (в сила от 17.02.2005 г.).

По отношение на изводите на районния съд за наличие на валидно облигационно отношение, възникнало между страните по силата на договор за въздушен превоз за полет № LH1706 по направление от летище Мюнхен до летище София, плануван да бъде осъществен на 12.06.2018 г. при час на излитане – 20.15 часа и час на кацане – 23.00 часа, за извършената отмяна на този полет, както и за разстоянието между двете летища – под 1 500 кв., не са релевирани оплаквания във сезиращата настоящата инстанция въззивна жалба, поради което и с оглед ограниченията на чл. 269 ГПК въззивният съд ги приема за установени. Следователно спорът пред въззивния съд е свързан с наличието на извънредни обстоятелства, освобождаващи ответника от отговорност да плати обезщетение съгласно чл. 5, § 3 от Регламент (ЕО) 261/2004, на която специална норма се позовава ответникът. Същият поддържа, че такива обстоятелства в случая били лошите метеорологични условия на летище Мюнхен на 12.06.2018 г., изразяващи се в грамотевична буря с дъжд и силен вятър, които довели до пренатоварване на летището, възпрепятствали осъществяването на процесния полет в рамките на разрешеното за това време, а именно до 22.00 часа, като по този начин станали причина за неговата отмяна.

Съгласно съображения 14 и 15 и чл. 5, § 3 от Регламент (ЕО) 261/2004 въздушният превозвач се освобождава от задължението си да плати на пътниците обезщетение по член 7 от Регламент (ЕО) № 261/2004, ако може да докаже, че отмяната или закъснението на полет с три или повече часа при пристигане се дължи на „извънредни обстоятелства“, които не е могло да бъдат избегнати, дори да са били взети всички разумни мерки, както и – в случай на настъпване на такова обстоятелство – че е взел съобразени с положението мерки, като е използвал всички човешки или материални ресурси и финансови средства, с които е разполагал, за да не допусне то да доведе до отмяна или голямо закъснение на съответния полет, като обаче не може от

него да се изискват жертви, непоносими с оглед на капацитета на предприятието му към релевантния момент (вж. в този смисъл: решение от 4 май 2017 г., Pešková и Peška, C-315/15; решение от 4 април 2019 г., Germanwings, C-501/17; и решение от 11 юни 2020 г., LE, C-74/19).

Съгласно постоянната практика на Съда на ЕС като „извънредни обстоятелства“ по смисъла на чл. 5, § 3 от Регламент (ЕО) 261/2004 могат да се квалифицират събитията, които поради своето естество или произход не са присъщи на нормалното упражняване на дейността на съответния въздушен превозвач и се намират извън ефективния му контрол, като тези две условия са кумулативни (вж. в този смисъл: решение от 22 декември 2008 г., Wallentin-Hermann, C-549/07; решение от 4 май 2017 г., Pešková и Peška, C-315/15; решение от 17 април 2018 г., Krüsemann и др., C-195/17, C-197/17—C-203/17, C-226/17, C-228/17, C-254/17, C-274/17, C-275/17, C-278/17—C-286/17 и C-290/17—C-292/17; решение от 4 април 2019 г., Germanwings, C-501/17; решение от 12 март 2020 г., Finnair, C-832/18; решение от 11 юни 2020 г., LE, C-74/19).

За установяване на наличието на „извънредни обстоятелства“, станали причина за закъснението на процесния полет, ответникът е представил писмени доказателства, въз основа на които в хода на първоинстанционното производство е изготвено заключение на съдебнотехническа експертиза (СТЕ). От последното се установява, че на 12.06.2018 г., в период около 4 часа преди планирания час на излитане на самолета (20,15 часа) в околностите на летището, както и на самото летище се е развила гръмотевична буря с дъжд, при скорост на вятъра в границите от 2 до 7 възела, т.е. от 4 до 14 m/s, като за този период направлението на преобладаващия вятър от запад варираше от около 100 градуса, а видимостта спаднала от 10 000 м. до 5 000 м. За периода от 20.20 часа до 21.50 часа метеорологичните условия претърпели следните промени: в 20.20 часа вятърът бил с преобладаващо направление от 300 градуса и скорост от 2 възела, т.е. 4 m/s, и видимост от около 4000 м.; в 20.50 часа вятърът бил с преобладаващо направление от 190 градуса и скорост от 5 възела, т.е. 10 m/s, и видимост от около 7000 м.; в 21.20 часа вятърът бил с преобладаващо направление от 210 градуса и скорост от 7 възела, т.е. 14 m/s, и видимост от около 7000 м.; в 21.50 часа вятърът бил с направление от 260 градуса и скорост от 6 възела, т.е. 12 m/s, и видимост от около 7000 м. Съобразно посочените метеорологични данни вещото лице е дало заключение, че около часа на излитане на процесния полет № LH1706 е било възможно осъществяването на полети. Експертът изяснява, че в процесния ден поради метеорологичните условия се е наложило увеличаване на времето между излитащите и кацащите въздухоплавателни средства, като вероятно това е предизвикало изместване на часа на излитане и кацане на повечето самолети и съответно довело до нарушение на разписанието на изпълнението на планираните полети. При изслушването си в съдебно заседание вещото лице е изяснило, че летище Мюнхен не е било затворено поради влошена обстановка, а принципно на него в период от 22.00 часа до 05.00 часа полети не се изпълнявали и то от години. Пояснява още, че в конкретния случай няма данни на летището да се е получило натрупване на закъснения на полети. Въпреки това експертът счита, че това е била причината за забавянето, тъй като имало данни полетът да е отлаган няколко пъти преди окончателната му отмяна. Посочва, че към момента на планирания час за излитане на процесния полет вятърът не е бил силен.

Настоящият съдебен състав при оценка на заключението по чл. 202 ГПК намира, че следва да кредитира последното в частта, в която то установява метеорологичните условия на летище Мюнхен на 12.06.2018 г., както и наличието на възможност за осъществяване на процесния полет № LH1706 в планирания час за излитане (20.15

часа). В тази част заключението е изготвено обективно, компетентно и добросъвестно, въз основа на събрания по делото относим доказателствен материал. Съдът не цени с доказателствена стойност заключението в останалата му част, тъй като тя по естеството си не съставлява експертен извод. Това се потвърждава от казаното от вещото лице при изслушването му в съдебно заседание, а именно, че липсват данни за натрупване на закъснения на полети на летище Мюнхен. В този смисъл изводите на експерта относно причините за изместване на часа на излитане на процесния полет са изведени на основата на обичаи в практиката при наличие на влошена метеорологична обстановка и неосъществяването на полети на летище Мюнхен в периода от 22.00 часа до 05.00 часа, за наличието на които по делото не са ангажирани, съответно събрани доказателства. Ето защо съдът намира същите за неосъществили се в обективната действителност.

Настоящата инстанция намира, че сами по себе си лошите метеорологични условия не биха могли да бъдат обхванати от понятието „извънредни обстоятелства“ по смисъла на чл. 5, § 3 от Регламент № 261/2004. Въздушният превозвач обичайно експлоатира самолетите си при условия, в т. ч. метеорологични, които са трудни, дори екстремни (така решение на Съдът на ЕС от 17.09.2015 г., *Corina van der Lans*, C-257/14). При осъществяване на дейността си авиокомпаниите се сблъскват с различни метеорологични проблеми, които се проявяват при изпълнение на планираните полети. Според Конвенцията за международно гражданско въздухоплаване (ратифицирана от НС на Република България, страна по която е и Унгария – където е регистрирано ответното дружество), както самолетите на ответното дружество, така и операторите на летищата могат да получават, респ. предоставят информация за метеорологичните условия по маршрута на полетите (чл. 28), с оглед необходимостта да се предпазят от инциденти, излагащи на опасност сигурността на полетите, поради което не може да бъде възприета тезата на ответника, че лошите метеорологични условия са обстоятелства, които не е могло да бъдат избегнати при полагане на дължимата грижа. А и такава грижа е дължима от превозвача, като същият получава и допълнителна специализирана подкрепа от органите на държавата по приземяване съгласно наложените стандарти за безопасност по смисъла на чл. 37 от Конвенцията. Същевременно, от кредитираната част на заключението на съдебнотехническата експертиза се установи, че процесният полет № LH1706 е било възможно да бъде осъществен в часовия диапазон около първоначално планирания час на излитане (20.15 часа).

На следващо място, дори да се приеме, че метеорологичните условия са били от естество да възпрепятстват осъществяването на процесния полет, то ответникът не е установил вземането на всички необходими мерки, за да не допусне те да доведат до неговата отмяна.

Съдът на ЕС в решение от 11 юни 2020 г. по дело C-74/19 е приел, че премаршрутирането на пътник – извършено от въздушен превозвач с друг опериран от самия него полет поради извънредно обстоятелство, засегнало превозващото пътника въздухоплавателно средство – вследствие на което този пътник е пристигнал на следващия ден спрямо първоначално предвиденото, не представлява „разумна мярка“, освобождаваща този превозвач от задължението му за плащане на обезщетение, предвидено в член 5, параграф 1, буква в) и член 7, параграф 1 от този регламент, освен ако не е съществувала никаква друга възможност за премаршрутиране, директно или с връзка, с полет, опериран от самия него или от който и да е друг въздушен превозвач и с не толкова късно време на пристигане като следващия полет на съответния въздушен

превозвач, или ако извършването на такова премаршрутиране представлява за последния жертва, непоносима с оглед на капацитета на предприятието му към релевантния момент. В конкретиката на настоящия случай, при която метеорологичните условия, изразяващи се в гръмотевична буря с дъжд, при скорост на вятъра в границите от 2 до 7 възела, т.е. от 4 до 14 m/s, са започнали своето проявление в период от четири часа преди планирания час на излитане на процесния полет, то следва да се приеме, че ответникът е имал достатъчно време да предприеме необходимите мерки, за да не допусне те да доведат до неговата отмяна. Въпреки това по делото не са ангажирани доказателства за подобно активно поведение от страна на превозвача. Същевременно нито се твърди, нито се установява по делото ответникът да е потърсил други полети, директни или с връзка, евентуално оперирани от други въздушни превозвачи, позволяващ на съответния пътник да достигне крайния пункт на пристигане в часови диапазон, близък до първоначално планирания. В тази връзка, недоказани останаха твърденията на ответника за натрупване на закъснели полети на летище Мюнхен поради влошената метеорологична обстановка и неосъществяването на полети на летище Мюнхен в периода от 22.00 часа до 05.00 часа. Ето защо не може да се приеме, че отмяната на полета е в резултат на непредвидени обстоятелства – същата се дължи на лошо планиране, доколкото не са били взети всички разумни мерки, за да се избегне възможността извънредните обстоятелства, с които ответникът се е сблъскал, да доведат до отмяната или закъснение от три или повече часа на съответния полет. В този смисъл релевираната претенция се явява изцяло основателна.

По изложените съображения правните изводи на двете съдебни инстанции съвпадат, поради което въззивната жалба е неоснователна, а първоинстанционното решение следва да бъде потвърдено.

По разноските:

При този изход на правния спор с правна възможност да претендира разноски за въззивното производство разполага само въззиваемия. Последният претендира и доказва да е сторил разноски за адвокатско възнаграждение в размер на 300 лв., които на основание чл. 78, ал. 3 ГПК следва да му се присъдят. В т. 5 от договора за правна защита и съдействие от 05.05.2021 г., представен към отговора на въззивната жалба, е изрично посочено, че уговореното в т. 3 от договора възнаграждение е заплатено в брой при неговото подписване. Доколкото в тази си част договорът има характер на разписка за извършеното плащане, то и релевираното от въззивника възражение за недължимост на разноските за адвокатско възнаграждение е неоснователно.

С оглед на цената на иска въззивното решение не подлежи на касационно обжалване по правилата на чл. 280, ал. 3, т. 1 ГПК, във вр. с чл. 69, ал. 1, т. 1 ГПК.

Мотивиран от изложеното, Софийски градски съд, ГО, IV-Е въззивен състав

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА Решение № 20098002 от 17.04.2021 г., постановено по гр. дело № 42775/2020 г. по описа на СРС, II ГО, 126 състав.

ОСЪЖДА на основание чл. 78, ал. 3 ГПК „Д.Л.“ АД, регистрирано съгласно законодателството на Федерална република Германия, действащо на територията на Република България чрез ТПЧЮЛ „Д.Л.“, БУЛСТАТ ****, да заплати на С.Х.Х., ЕГН *****, сумата от 300 лв., представляваща разноски за въззивното производство.

Решението е окончателно.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____